

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dingsdags, Donderdags en Zaturdags. Het abonnement voor 3 maanden is f 3,00; voor de buitensteden f 3,50; franco door het geheele Rijk. Brieven, Gelden, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

DINGSDAG, 27 OCTOBER.

Advertentien van acht regels en daar beneden worden tegen f 1,75 geplaatst; meer dan acht regels tegen 20 cents per regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents vergoed betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 26 October.

De troonrede is onbeduidend. Het antwoord der Kamer zal het insgelijks wezen. Als wij overwegen, wat de vertegenwoordiging in vorige jaren heeft gedaan, dan komen wij tot de overtuiging, dat het adres ten antwoord dit jaar niet anders dan onbeduidend kan wezen. En daaraan is ook weinig gelegen.

Wat beteekent bij ons een adres ten antwoord? Het zoude moeilijk te verklaren zijn. Wij zouden den schijn hebben van paradoxen te schrijven, als wij zeiden, dat het adres ten antwoord meestentijds, schoon door de Kamer en dikwijls zelfs met groote meerderheid aangenomen, de meening der kamer niet uitdrukt. En toch is het niet zóó? Hoe dikwijls hebben wij niet gezien, dat de Kamer in hare adressen doortastte en vorderingen deed, welke zij met er daad niet wilde? Zulke ongerijmde handelwijze hebben wij openlijk zien plaats grijpen; en als men bedenkt, dat, wat openlijk geschiedt, is aangekleed, om fatsoenlijk aan de wereld te worden voorgesteld, dan zal men daaruit kunnen afleiden, wat er van de meening der Kamer zijn moet, als die zich in de sectiën en *deshabillé* vertoont. De handelingen der sectiën worden voor het publiek verborgen gehouden. Het is ons niet gegeven, zoo min als aan anderen, getuigen te zijn van hetgeen daar omgaat. Maar, als men de handelingen der Kamer in vergelijking brengt met den praat der leden, in de openbare vergadering het woord voerende over aanhangige onderwerpen, dan zal men ons niet van vermetelheid beschuldigen, wanneer wij beweren, dat het kakelbonte mengelmeeis der opinien in de sectiën zulk een walgelijk geheel moet vormen, dat het adres, om een dragelijk staatsstuk te worden, noodwendig moet worden gogoten in een vorm, welke niet is de uitdrukking der opinie van de Kamer. Welnu, wij vragen het nogmaals, wat beteekent dan een adres ten antwoord? En welke waarde is daaraan te hechten?

Wij hebben sinds een drietal jaren enige pogingen zien aanwenden, ten einde hier te lande die langdradige adres-discussien in te voeren, welke in Frankrijk jaarlijks nutteloos zooveel tijd wegnemen. De onafhankelijke pers tracht die wijdloopige behandeling van het adres ten antwoord aan te moedigen. Maar het komt ons voor, dat zij daarin meer de belangen der oppositie raadpleegt, dan die van het volk.

Want als het adres toch niet kan geacht worden de wezenlijke meening der kamer uit te drukken; wat nut kan het dan aanbrengen, dat de leden der Kamer gedurende eenige dagen hunne schoone, langdradige en vervellende redevoeringen staan op te zeggen of voor te lezen? Als zij daarin nog aflegden eene verklaring van beginselen, welke zij voornemens waren in zóó ruimen zin in praktijk te brengen, als zij die op hun papier hebben geschreven; dan zou men daarin nog dit voordeel kunnen vinden, dat van de eene zijde de opinie der Kamer zoude kunnen worden gekend, en van de andere op den volkgeest zoude worden gewerkt, om die te vormen.

Maar nu wij, ten gevolge van eene veeljarige, door eenige leden der Kamer gespeelde comédie, het regt hebben te vragen, of al die betuigingen van vrijzinnigheid en onafhankelijkheid, welke ter gelegenheid van discussiën over algemeene beginselen, in de Kamer, wor-

den geproclameerd, ook werkelijk door die leden worden aangekleefd; en of niet liever bij sommigen hunner die liberale redevoeringen ter gelegenheid van het adres een mom zijn, waar achter zij gemakkelijk hunne afhankelijkheid, slaafschheid en heerschzucht verbergen; zou het dan niet eene dwaasheid zijn, al wat ter dier gelegenheid in het openbaar met ernst wordt gezegd, voor ernst op te nemen, en zoo tot een besluit te willen komen over de meening der Kamer?

Hoe dikwijls is het volk niet te leur gesteld geworden door den inhoud van de adressen ten antwoord, welke niet zelden *allures* van onafhankelijkheid aannamen, welke verre waren van in den geest der meerderheid te liggen. En men zou meenen, dat die teleurstellingen den volkgeest zouden kunnen verlevendigen en opwekken! Hebben zij dien integendeel niet ontmoedigd, verflaauwd en uitgedoofd? Voorzeker is het der natie tegenwoordig tamelijk onverschillig, wat er in de Kamer zoo al gebeurt omtrent de politiek. Als het finantiewezen, of de belangen van handel, nijverheid en landbouw niet in het spel zijn, dan wordt daaraan niet meer aandacht besteed, dan de meesten noodig vinden, om zich met de schermutselingen der Kamer te vermaken.

Overigens wij vinden niet, dat Frankrijk zoo bijzonder welvaart bij hare eindeloze politieke debatten, die zoo veel tijd en zorg innemen, dat de zaken van Frankrijk, de wezenlijke volks-belangen worden verwaarloosd, en met er haast, als door storm, afgehandeld. België tracht zich aan den invloed van dit schadelijk voorbeeld te onttrekken, om den weg in te gaan, dien het Engelsch parlement bewandelt.

In Engeland, en men moet erkennen, dat Engeland eene praktische bevolking heeft, verliest men zich nooit in twistredenen over abstracte beginselen. Het adres wordt zelden ernstig bediscussieerd. Als men een beginsel wil doen ingang vinden, dan wacht men daarmede tot dat eene wet aanhangig komt, waarin dat kon worden in toepassing gebragt. En te regt; want dit is de eenige weg, om tot resultaten te komen. Het Engelsch parlement heeft zoo groote zaken voortgebragt zonder eenig tijdverlies.

Bij ons is het bijna omgekeerd. Men wil ons den weg doen inslaan, waarin Frankrijk ons is vooruitgegaan. De kamer houdt van debatten over abstracte beginselen, welker toepassing nog ver verwijderd is. Waarom? Omdat zij zich dan liberaal kan vertoonen, zonder gevaar te loopen, van vrijzinnig te moeten handelen.

De oorzaak dezer kwade praktijk zit voornamelijk daarin, dat de natie, en daarom ook de Kamer, geen publieken geest bezit. Er zijn weinige leden, die den moed hebben, om hunne wezenlijke opinie openlijk te verdedigen. Hoe vele leden zijn er in de vertegenwoordiging, welke het uitbrengen hunner stem, en den geest hunner redevoering niet afhankelijk maken van de opinie der pers? Het lijdt geen twijfel, of nu en dan wordt de overtuiging opgeofferd uit vrees voor een dagbladartikel, of in de hoop van eene lofuitgung. Is het voor dezulken niet natuurlijk, dat zij de adres-discussie te baat nemen, om dan van de hoogte te spreken over onafhankelijkheid, vrijzinnigheid, grondwets-herziening, hervorming van bestuur, bezuiniging, enz.? Zij kunnen dat gerustelijk doen, omdat geheel die parade van oppositie tot niets ver-

pligt, en daarom tot niets leidt. Zij doen het kosteloos, en vinden alzoo de gelegenheid van in een of meerdere dagbladen gunstig te worden aangehaald, geroemd zelfs, en verheven tot een onafhankelijk, en knap en doorzigtig staatsman.

Maar is dat alles geen comédie? En indien het comédie is, en niets meer dan comédie; wat voordeel kan er de natie dan bij opdoen?

Als het ernst is met de beginselen, die men verkondigt, dat men die dan toepasse op de verschillende voordragten, waarmede zij in verband staan. Dan zullen die beginselen de gelegenheid hebben, om te worden overgebragt in de wetgeving.

Is het geen ernst? Dat men dan de natie niet misleide met praalvertooningen, welke geene andere gevolgen hebben, dan dat menig lid eene onverdiende populariteit bemagtigt tot schade van vorst en volk.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

TWEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.

's Gravenhage, 25 October.

De commissie, belast met het opstellen van het adres ten antwoord op de Troonrede, heeft de bedenkingen beoordeeld, waartoe haar ontwerp had aanleiding gegeven; het ontwerp is door haar nader overwogen en vastgesteld. Zulks zal worden kenbaar gemaakt in de zitting der Kamer, welke morgen ten drie ure zal worden gehouden. Vervolgens zal de beraadslaging over het ontwerp van adres aan de orde van den dag gesteld worden.

AMSTERDAM, 26 October.

Geen bijna onzer redenerende Dagbladen, die niet het een of ander te zeggen hebben betreffende de zaken in Zwitsersland. En geen wonder. Daar toch dreigt de strijd tusschen de uiterste beginselen van maatschappelijke ommekeer en instandhouding der orde steeds levendiger en beslissender te worden, en niemand, die niet overeenkomstig zijne eigene inzigten, voor de zegepraal van een der beide beginselen wenschen vormt.

Niets intusschen is curieuser en tevens leerzamer, dan de redenen na te gaan, waarom de Dagbladen, welke de oppositie vertegenwoordigen, zich voor de partij der Zwitsersche radicalen verklaren; deze redenen eens van nabij in oogenschouw te nemen is curieus, omdat men daaruit handtastelijk kan ontwaren tot welke ongerijmheden gezonde hersenen door sectengeest kunnen vervoerd worden; het is leerzaam, omdat eene zekere geestverwantschap tusschen *dieszeits* en *jenseits* moeilijk te ontkennen is. Wij stellen ons voor, dit onzen lezers in ons volgend Nummer, a propos van een artikel in de *Arnhemse Courant* van Vrijdag 11. duidelijk te maken. Maar verlangen zij nu vast te vernemen, hoe voorloopig door het orgaan dat, tot nader order, de grondwets-herziening predikt, hoe door het *Handelsblad* Lucern, het kanton, dat aan het hoofd staat van het Katholijk verbond, behandeld wordt? Het laat zich door zijn Frankforter correspondent, van wiens onnaauwkeurigheid het *Handelsblad* de bewijsstukken en *portefeuille* heeft, wat wijs maken van eene in hechtenisneming, eens onnoozelen en schadeloozen landschapschilders die daar mogelijk, heel onschuldig! bezig was teekeningen van de zoo zeer bedreigde vesting te maken; en vindt dan, geheel natuurlijk, daarin aanleiding op ironischen toon, aan Lucern... een paar speldeprikken te geven! Hoe heldhaftig!

De overstroomingen der Loire, waarvan wij in onze berigten onder *Frankrijk* spreken, brengen te weeg, dat de brieven van Marseille niet naar Parijs verzonden kunnen worden. Daaraan ongetwijfeld zal het moeten geweten worden, dat de brieven per Overland-mail nog niet aangekomen zijn.

De *Amsterdamsche* deelt mede, dat het artikel, geplaatst den *Burger* van 14 October, No. 16, geteekend W. G. Linck, te Naarden, eindigende met de woorden: *Geene voldoende Grondwetsherziening tot hervorming — geene opbrengst van belasting*, door het openbaar ministerie wordt vervolgd en dat de laatste dagvaarding, oor den regter-commissaris, tegen den verantwoordelijken irecteur en uitgever van den *Burger*, uitgevaardigd, aartoe betrekking heeft.

's HERTOGENBOSCH, 22 October. In de fatsoenlijke ringen onzer stad loopt steeds het onderwerp des gespreks ver uitwatering en spoorweg. Over het eerste is den 11 dezer de in 1840 bij Kon. besluit aangestelde commissie vergaderd geweest.

Deze commissie, bestaande uit den heer Gouverneur en wee leden der Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant, vijf beambten van 's rijks waterstaat en drie der militaire genie, heeft zich voornamelijk bezig gehouden met te beraadslagen, in hoe verre het ontworpen inundatie-kanaal, van af Grave tot Geertruidenberg, zoude kunnen worden en uitvoer gelegd zonder benadeeling van 's rijks defensie. De uitslag dezer beraadslagingen is voor als nog niet omstandig bekend, edoch dit kunnen wij zeggen, dat de vergadering dagen heeft geduurd en dat het resultaat alles behalve ongunstig is.

Over het tweede is men overal druk bezig; en alhoewel velen de tot stand bringing van den Zeeuwsch-Limburgschen spoorweg betwijfelen, omdat de cautie nog niet gestort is; kunnen wij echter voor zeker berigten, dat het stations-gebouw in onze stad komt en de heer Temme zich hier met der woon zal vestigen om over de werkzaamheden voor gezegden spoorweg het opzicht te houden, alsook, dat op meerdere plaatsen reeds afgevaardigden komen wonen om die werken te surveilleren, en men steeds bezig blijft, overal de daartoe benodigde gronden af te bakenen.

— Bij koninklijk besluit is de zware straf, te weten: een half uur te pronk stelling, brankmerk en 5 jaren confinemment aan C. v. L., bij vonnis van het Provinciaal Gerechtshof van Noord-Brabant, d. d. 21 Augustus II., wegens diefstal opgelegd, verminderd tot slechts 2 jaren gevangenisstraf; met instandhouding van het arrest.

— Van goeder hand hebben wij vernomen dat de landverhuizing niet alleen onder behoeligen maar ook onder meer gegoeden zoodanig toeneemt, dat er te Rotterdam p. m. 400 personen wekelijks naar elders vertrekken. In Antwerpen is, naar men zegt, dit getal niet minder.

EINDHOVEN, 24 Oct. Heden overleed plotseling de waardige en edel achtbare heer A. van de Moosdijk, burgemeester der stad, Ridder van den Nederlandschen Leeuw. Hij was een regtschapen man, algemeen bemind om zijne goeddaardigheid, en de zorg, waarmede hij in nooge jaren, de belangen der ingezetenen behartigde.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 24 Oct. Van het oogenblik af, dat de zegenpraal der radicalen te Geneve alhier is bekend geworden, sprak men van de mogelijkheid eener tusschenkomst in Zwitserland van de zijde der gouvernementen van Frankrijk, Pruisen en Oostenrijk. Het schijnt zelfs, dat er over dat onderwerp eene reeks van nota's tusschen de drie gouvernementen is gewisseld, maar er is besloten, dat er geene tusschenkomst zou plaats hebben, zoo lang de aan de radicalen overgeleverde kantons op het zevenvoudig katholiek verbond geen aanval deden, om het tot het vormen van nieuwe staatsraden te dwingen. De drie mogendheden moeten intusschen ieder op hunne grenzen een observatie-leger op de been houden. Men zou zelfs uit de taal van het *Journal des Débats* opmaken, dat het voornemen der Mogendheden is, niet tusschen beiden te treden, dan in geval de vrijescharen in de naburige staten den opstand zouden verwekken. In dat geval is het te vermoeden, dat er volstrekt geen tusschenkomst zal plaats hebben.

„Zoo lang Zwitserland binnen zijne eigene grenspalen in beroering zal zijn,” zegt het *Journal des Débats*, „dan zullen wij ons in de afwisselende omwentelingen, die het land verscheuren, niet meer te mengen hebben, dan in die van Portugal of Mexico. Wij kennen dus Zwitserland volkomen het regt toe, zich zelf ten gronde te helpen en te vernietigen; en in onze hoedanigheid van naburige staat zullen wij ons bepalen met te eischen, dat de vlammen van het oorlogsvuur zich niet buiten haar eigen grondgebied uitbreiden.”

— Ter gelegenheid van het huwelijk des hertogs de Montpensier zal op last van Z. M. op het kasteel van Versailles een feestmaal worden aangerigt.

— De Spaansche gezant, de heer Martinez de la Rosa, is den 21 dezer van hier naar de grenzen vertrokken, om er den Hertog en de Infante-Hertogin van Montpensier op te wachten. HH. KK. HH. zullen Madrid den 22 verlaten, en in kleine dagreizen naar de Pyreneeën trekken.

— Men verzekert, dat de heer von Metternich aan ons kabinet heeft voorgesteld, zich met het Oostenrijksch gouvernement te verstaan over de regeling der Zwitsersche aangelegenheden, en dat de heer Guizot het beginsel van dit voorstel heeft aangenomen.

— Ten gevolge van de overvloedige regenbuijen, die 17 en 18 dezer gevallen zijn, zijn de Loire en de kleinere rivieren, die zich daarin ontlasten, buiten hare oevers getreden en hebben in verschillende departementen door overstroming groote schaden veroorzaakt. Het water van de Loire is in ééne nacht twintig voet gewassen, en in de omliggende landerijen tot aan de daken der woningen gestegen. Vooral schijnen de omstreken van Orleans door de ramp zwaar geteisterd te zijn. Geheel de omliggende landstreek werd onder water gezet. De golven sleepten in huzne geweldige vaart, menschen, huisraad en vee met zich mede. Onderscheidene bruggen zijn weggeslagen. De diligencen hebben sinds twee dagen hunne dienst in de overstroomde streken moeten staken.

Een gedeelte van den spoorweg van Orleans naar Tours is weggeslagen.

De gemeenschap is op onderscheidene punten geheel afgesneden. Daar de overstroming des nachts is voorgevallen, hebben vele personen bij dezen ramp het leven verloren. Het ontbreekt echter voor als nog aan de noodige bescheiden, om het getal der slagtoffers te begrooten.

De heer Dumon, minister van openbare werken, is eergisteren naar het departement van de Loire vertrokken, om in persoon de schaden op te nemen, die door de overstromingen veroorzaakt zijn.

Ook verneemt men van Avignon, dat men voor de overstromingen van de Rhône insgelijks ernstig beducht was; volgens den *Messenger*, is echter bij telegraphische dépêche bekend gemaakt, dat de rivier binnen hare oevers teruggekeerd en het gevaar van dien kant geweken is.

Ook van de zee-kusten verneemt men de bedroevendste tijdingen, ten gevolge van den storm.

— Bij telegrafische dépêche is alhier bekend geworden, dat de Bey van Tunis zich aan boord van het stoomschip *Dante* naar Toulon heeft ingescheept, om van daar over Marseille naar Parijs te vertrekken.

— De heer Silvio Pellico, de beroemde gevangene van Spielberg, bevindt zich sinds eenigen tijd te St. Point, bij Maçon, op het in de voorrede der *Recueils poétiques* zoo dichtlerlijk beschreven buitenverblijf van den Heer de Lamartine.

MADRID, 19 October. De *Gazeta* van gisteren bevat het decreet der amnistie. Dèzelve strekt zich uit: 1. over alle militairen van af den graad van kolonel en daaronder; 2. over alle hoofden der provincien en alle overige ondergeschikte burgerlijke ambtenaren; 3. over al die ambtelooze burgers, welke geen leden van revolutionnaire juntas zijn geweest, of die, onder derzelver gezag, geene functien van politiek opperhoofd, intendant, kommandant-generaal of eenige andere daarmede gelijk staande betrekking hebben vervuld.

Personen, die zich buiten het vaderland bevinden, kunnen, krachtens dit decreet, derwaarts terugkeeren. Gevangenen of veroordeelden zullen onmiddellijk weder in vrijheid worden gesteld.

De *Gazeta* bevat nog een ander decreet van amnistie ten behoeve van diegenen, welke zich aan enkele misdrijven hebben schuldig gemaakt.

De *Heraldo* wederspreekt al wat er aangaande de waarschijnlijkheid eener kabinetsverandering is gezegd geworden.

— De koninklijke familie heeft gisteren avond een luisterrijk bal, door den gezant van Frankrijk gegeven, met hare hooge tegenwoordigheid vereerd.

— Men verzekert, dat de onderhandelingen met het hof van Rome weldra op eene voor Spanje bevredigende wijze zullen zijn ten einde gebracht.

— De *Catolico* bevat een adres van uit hun Klooster verjaagde ordes-geestelijken, van het bisdom Cadix, gedagteekend 17 September, aan H. M. de Koningin Isabelle. Dit adres, doet zien, dat deze ongelukkige en achtenswaardige geestelijken uit hun klooster verdreven, aan eene nieuwsoortige vervolging ten prooi zijn, vermits zij letterlijk veroordeeld schijnen om van honger te sterven. In elf jaren tijd hebben zij nog niet het bedrag van een tweejarig tractement ontvangen, dat hun door de Cortes was toegestaan. Zij dringen dus met nadruk op de vervulling van de wetsbepalingen aan, die ten hunnen opzichte zijn gemaakt, en op de eerbiediging hunner regten, welke zij even als alle Spanjaarden eischen mogen.

ENGELAND.

LONDEN, 24 October. Men verneemt, dat onderscheidene groote grondeigenaars, die in Ierland bezittingen hebben, uit aanmerking van den heerschenden nood in Ierland, aan hunne pachters, sommigen een vierde, anderen de helft der pachtsom hebben kwijtgescholden.

— De hertog van Wellington is gisteren een groot gevaar

ontkomen. Op het oogenblik, dat hij van het paard steeg of H. M. koets wilde naderen, om haar bij de aankomst te verwelkomen, begonnen de paarden van het tweede koninklijke rijtuig te steigen en voort te gaan, zoodat de hertog voorzeker onder de wielen van het rijtuig of onder de hoeven der paarden zoude zijn geraakt, als hij niet door een politiedienaar ware opgenomen. De hertog behield tegenwoordigheid van geest genoeg om den hoed af te nemen voor den politiedienaar, die hem gered had, en hem tevens eenige woorden van dankbetuiging toe te voegen.

— De stedelijke raad van Manchester heeft dezer dagen eene memorie aan Lord John Russell ingediend, om het gouvernement te verzoeken, de havens vrij te verklaren voor den invoer van levensmiddelen.

— Het comité van de Spaansch-Amerikaansche fondsenhouders heeft gisteren eene vergadering gehouden, ten einde de mededeeling van den heer Murphy in overweging te nemen. Zij was eenstemmig van oordeel, dat de heer Murphy gerechtigd was tot hetgeen hij gedaan had, dat hij had gehandeld geheel in overeenstemming met den geest van het besluit van den 5den Maart, hetwelk tot de conversie magtigde. Het comité besloot een krachtig verzoeg naar de Mexikaansche regering te zenden.

— Het Oost-Indisch genootschap van Glasgow heeft aan Lord John Russell eene memorie ingediend, met verzoek, dat het gouvernement een einde zou maken aan het onbillijk monopolie, hetwelk de Engelsche handelscompagnie in Indië uitoefent, en dat het ten spoedigste maatregelen neme, om in dat gedeelte van het Britsche rijk eene handelsvrijheid, in de ware beteekenis des woords, daar te stellen.

DUBLIN, 21 October. In de op 11. Donderdag, gehoudene repeal-vereeniging is een nieuwe brief van den heer O'Connell over de heerschende schaarsheid van levensmiddelen voorgelezen. De heer O'Connell betuigt zijn innig leedwezen, dat de bijeenkomst van groote grondeigenaars, niet heeft plaats gehad, zoo als hij daartoe den raad gegeven had. Hij verwerpt het denkbeeld om de kern dezer bijeenkomst uit den boezem der repeal-vereeniging te kiezen, uit vrees, dat zij eene staatkundige kleur mogt verkrijgen, vermits eene vereeniging, die is daargesteld tot beraming van middelen om eene volksramp te lenigen, niets mag bevatten, wat zou kunnen doen vermoeden, dat zij een staatkundig karakter heeft. De heer John O'Connell heeft zich, in de redevoering, die hij vervolgens heeft uitgesproken, beklagd over de weigering van het gouvernement om de openbare bewaarplaatsen van ectwaren open te stellen en deze tot lagen prijs aan de behoeligen te verkoopen.

— Het Iersche gouvernement heeft, in het vooruitzicht, dat er dit jaar in Ierland niet veel aardappelen zullen worden geplant, voor de armste districten zaai-gerst en rogge tegen inkoopsprijs verkrijgbaar gesteld.

— De *Standard* wil weten, dat de repeal-vereeniging voor den tijd van zes maanden hare bijeenkomsten zal staken, en voegt er bij, dat Lord John Russell den heer O'Connell tot het voorstellen dezer verdaging heeft weten over te halen.

De heer O'Connell zal aanstaanden Maandag, zegt men, de laatste bijeenkomst der repeal-vereeniging, voor dit jaar bijwonen.

Tijdingen van La Plata loopen tot het einde van Augustus. Bij het vertrek van de *Ipswich*, die deze berigten heeft aangebragt, was de heer Hood in zijne zending gedeeltelijk geslaagd. Het was hem gelukt, met Oribe en met het gouvernement van Buenos-Ayros eene overeenkomst te treffen en Montevideo alleen had nog slechts de voorwaarden aan te nemen, die de Engelsche onderhandelaar aan de Staten van Zuid-Amerika kwam aanbieden. Men wilde echter, dat de heer Hood daar eenige moeijelijkheden ondervond, welke worden toegeschreven aan de kuiperijen van de heeren Ouseley en Deffaudis, die naijverig waren, dat een nieuw aangekomene eene zending zou vervullen, waartoe zij tot dusverre vruchteloos hunne pogingen hadden beproefd.

Berigten van Montevideo, van den 25 Augustus behelzen de tijding van het benoemen van den generaal Rivera tot president van den raad. Ook spreekt men van eene schorsing der vijandelijkheden.

Men heeft tijdingen van de Kaap de Goede Hoop tot den 19 Augustus: Op dien dag was de groote veldslag, waarop de Engelschen en de Kaffers beide al hunne strijdkrachten zouden bijeen brengen, nog niet geleverd. Er hadden slechts eenige nieuwe schermutselingen plaats gehad, waarin de Kaffers veel volks verloren hadden. De Engelschen hebben ook eenige verliezen ondergaan; de volkplanters, die op het platte land de dienst waarnemen, hebben al hunne krachten bijna uitgeput, en het begint hen almede aan goeden wil te ontbreken. Overigens is de toestand van zaken in de volkplanting zeer ongunstig gedurende den oorlogstijd, voornamelijk dat deze reeds eenige maanden duurt.

DUITSCHLAND.

BERLIJN, 22 October. Den 17 dezer heeft Z. M. den burggraaf d'Abantès, buitengewoon gezant van Brasië, ten gehoor ontvangen. De gezant heeft aan Z. M. brieven overhandigd, waarbij hij door zijnen souverein wordt teruggeroepen.

Men verneemt uit Posen, dat zich aldaar eene aanekende ziekte onder het vee heeft geopenbaard, welke sommige streken reeds groote verwoestingen heeft aangerigt. Sommige landlieden hebben al hun rindvee, schapen en varkens verloren. Het schijnt, dat dezelfde ziekte ook in Polen is uitgebarsten.

KEULEN, 23 October. De *Kölnn. Zeitung* behelst voerige beraadslagingen van de Kamer van koophandel dezer stede, over het onlangs tusschen Nederland en België gesloten tractaat van handel en scheepvaart, en bijzonderheid over artikel 24, waarbij aan de contracterende partijen de bevoegdheid wordt ontzegd, om aan anderen staat, zonder gelijke vergunning, de gunsten te staan, die bij de overeenkomst vermeld zijn. De Kamer van koophandel te Keulen ziet in deze bepaling een maatregel, die uitsluitend tegen het Tolverbond genomen is, en dringt nadrukkelijk op het nemen van represailles tegen Nederland aan, welk land, naar luid van die beraadslagingen, door het tarief van het Tolverbond beter behandeld is dan door dat van België, terwijl aan België daarentegen op Java weder grootere voordelen zijn toegestaan dan aan de staten van het Tolverbond.

Het geregeld onderzoek aangaande de gebeurtenissen van 3 en 4 Augustus is thans afgeloopen. Vele onderde personen zijn als getuigen gehoord. Deze langdurige instructie heeft als het ware volstrekt geen resultaat opgeleverd. Slechts één persoon is aangeduid als deel te hebben genomen aan den aanval tegen de troepen, daar men hem bij het naderen eener patrouille, steen in de hand zag houden.

Het hof van cassatie heeft dezen morgen zijn besluit genomen in de zaak van den heer Leue, procureur des Konings te Coblenz, beschuldigd van gekwetste majesteit, beledigingen tegen de vorsten der Duitsche bondsvereniging en van opruijing tot misnoegen tegen het Pruisisch gouvernement. Al deze misdaden waren door den procureur des Konings te Keulen ontdekt, in een werkje van den heer Leue, over de Jury. Het hof van cassatie heeft het besluit van het hof van Keulen eenzijdig en blootweg bekrachtigd, waarbij de heer Leue werd vrijgesproken, en zulks voornamelijk op grond, dat dit boekje, hetwelk tot corpus delicti verstrekte, was in beslag genomen, alvorens het in druk verschenen was.

BRESLAU, 16 Oct. De dagbladen hebben voor eenige dagen melding gemaakt van eene inrigting van liefdadigheid op eene groote schaal door Mgr. den aartsbisschop van Breslau. Thans verneemt men, dat die eerw. prelaat alhier eene volksbibliotheek heeft opgericht, waarvan de boeken om niet aan de behoeftigen ter lezing zullen gegeven worden. Die bibliotheek bevat reeds 1064 boekdeelen.

WEENEN, 19 Oct. Een vrij beduidend ongeval heeft op den zuider-spoorweg plaats gehad. Het laatst konvooi van Gratz naar Marburg is buiten het spoor geraakt. De locomotief en de tender vielen omver, en vele bagagewagens zijn zeer beschadigd. Een ingenieur, die zich op de machine bevond, is eensklaps gedood. Een stouwer heeft dodelijke wonden bekomen, zoodat hij eenige uren na het ongeval is overleden. Vijf reizigers hebben lichte kneuzingen bekomen.

FRANKFORT, 22 October. Onze rongiaansche gemeente is in rep en roer. De bestuurders hadden hunnen predikant aangezegd, zich wat minder aan de verstrooijingen dezer wereld over te geven en zich wat meer aan de pligten van zijnen staat te wijden. Deze kantte zich openlijk tegen dit besluit aan, en ruidte eenige vrouwen en jonge lieden op, waarvan hij zich eene soort van gevolg had gemaakt. Dit vrouwen-kabaal mislukt zijnde, werd den predikant heimelijk een besluit van suspensie betoekend, en de gemeente verklaarde geen anderen herder te willen, dan wiens gedrag in alle opzichten stichtend is. Zal de keuze in dit opzicht wel gemakkelijk vallen? Wij gelooven, dat men daarvan met den dichter zal kunnen zeggen: *Hic opus, hic labor!*

De Minister van Financien in het Koninkrijk Hannover heeft, tot den 1 Maart 1847, den vrijen invoer van rogge in dat rijk verordend.

COPENHAGEN, 20 October. De echtscheiding tusschen den Kroonprins Karel Christiaan van Zweden en zijne gemalin Carolina Charlotta Maria Anna, geboren Prinses van Mecklenburg Strelitz, is door den Koning bekrachtigd. De kerkelijke autoriteiten van het koninkrijk hebben de noodige orders ontvangen, om in de openbare gebeden voor de koninklijke familie de door de echtscheiding noodig geworden veranderingen te maken.

De *Angsb. Post-Zeitung* bevatte onlangs een verhaal

van de lijkplegtigheden van Mgr. den Aartsbisschop van Munchen, waarbij de protestantsche schrijver eenige aanmerkingen voegt, van welke wij eenige zinsneden ontleenen.

„Ik ben protestantsch, zoo als gij weet, en gevolgelijk had ik tot hiertoe geen drangreden, om dergelijke plegtigheden bij te wonen; ook kon ik mij geen reden geven van hetgeen ik thans zag gebeuren. Doch dit kan ik u verzekeren, dat de lijkzangen, die onder de gewelven der hoofdkerk weergalmden, niet de uitdrukking waren eener ijdele praalvertooning; zij vonden een weerklink tot op den grond van aller gemoederen, en, inderdaad, ook van het mijne. Ik moet bekennen, dat de luisterrijke ceremoniën der katholieke eerdienst, wel verre van nutteloos te zijn, het godsdienstig gevoel verhoogden, en dat onze protestantsche eerdienst koud en gevoelloos daarbij afsteekt, en veel minder het verheven doel bereikt tot aanbidding van God en tot algemeene stichting. Zoo dikwijls ik in onze kerken binnentreed, die welcer aan de Katholijken behoorden, en wier verheven bouwtrant met hunne stichtende eerdienst alleen overeenkomt, dan komt het mij telkens voor, dat wij deze kerkgebouwen onteeren.”

Wij hadden gisteren geen andere tijdingen van Zwitserland, dan dat den 17 en 18 te Bern nieuwe onlusten zijn uitgebarsten, die echter geen staatkundig karakter schijnen te hebben. Tengevolge van de duurte van het brood, welke zich ongelukkiger wijze in Zwitserland even als in de omliggende staten doet gevoelen, hadden eenige personen eene bijeenkomst gevormd om te beraadslagen over een aan den raad aan te bieden adres, met verzoek, om de vroege wetsbepalingen tegen de opkoopters der granen weder in werking te brengen. De raad besloot in zijne zitting van den 16 October, om dat verzoek niet in te willigen, en tengevolge van dat besluit vormden zich den 17 eenige zamenscholingen van volk op de markt, welke eenige wagens met graan geladen, voor den uitvoer naar Waadtland bestemd, begonnen omver te halen. De marechaussée, die geroepen was om de orde te handhaven, bevond zich in het begin te weinig in getal, zoodat zij genoodzaakt was terug te trekken. Toen verspreidden de rustverstoorders zich in de stad, plunderden eenige bakkerswinkels en het huis van een passementwerker, wien men beschuldigde, een vriend der Jesuiten te zijn. Eindelijk, als wilden de opstandelingen hunne zegepraal van het oogenblik vieren en er ten minste partij van trekken, kwamen zij op nieuw ter plaatse hunner eerste bijeenkomst te zamen, en besloten alstoen, een nieuw verzoekschrift aan den uitvoerenden raad in te dienen, maar het ditmaal op een gebiedenden toon op te stellen. De raad, die toen over geene genoegzame gewapende magt kon beschikken, begon met te antwoorden, dat hun verzoek in overweging zou genomen worden; en toen den volgenden dag, den 18, de rustverstoorders met bedreigingen een bepaald antwoord kwamen vragen, toen werden zij door de troepen uiteen gedreven, welke het gouvernement des nachts den tijd had gehad te hulp te roepen. Men zegt, dat eenige belhalmels van die opschudding in hechtenis zijn genomen.

Oostenrijk heeft tot heden toe nog geene andere belangrijke demonstratie tegen Zwitserland ondernomen, dan het versterken van de bezetting van Vorarlberg en het plaatsen van een observatie-korps aan de grenzen van den Rijn, en bij Feldkirch aan het meer van Constance. Maar, even als in het vorig jaar, kon die quasie-blokade wel aanleiding kunnen geven tot botsingen, welke in de tegenwoordige omstandigheden welligt een ernstig karakter konden aannemen.

De Vorort, die sinds het sluiten van den Landdag in een bloot passieven staat verkeert, bepaalt zich tot het opteekenen der gebeurtenissen, en schijnt zijn bestuur moede te zijn. Zurich, onderling verdeeld, verontrust, en zonder bekwame staatslieden, zal, even als altijd, voor Bern wegzinken, zoodra die magtige staat het algemeen beheer over de zaken van het eedgenootschap zal aanvaarden. Tot dusverre zal de revolutionaire vereeniging zich oogenschijnlijk slechts aan schermutselingen wagen en zijne groote slagen bewaren tot dat Bern met ongedekt gelaat aan het hoofd van het jonge Zwitserland zal ten strijde trekken.

„De onvermijdelijke gevolgen der gebeurtenissen te Geneve,” zegt het *Journal des Débats*, „beginnen zich intusschen te doen gevoelen. Wij hebben gezegd, dat het kanton Friburg had gemeend, voorbereidselen te moeten nemen, om gereed te zijn, den aanval, dien het van de zijde der radicalen vrees, af te weren. Lucern en Walliserland hebben het voorbeeld van Friburg gevolgd.

Te Lucern heeft de groote raad in zijne zitting van den 14 October, zoo als men weet, aan het gouvernement een onbepaald crediet toegestaan, op de kas van den staat, en insgelijks eene onbepaalde lastgeving tot behoud van den vrede en de constitutionnele orde, alsmede ter verdediging van het grondgebied en der souvereiniteit van het kanton.

In Walliserland heeft het bestuur, bij proclamatie van den 11 October, de burgers verwittigd, dat de

landweer zich moest gereed houden, op het eerste teken op te trekken, gewapend met carabijnen, geweren en sabels, en, bij gebreke van sabels, met ijzeren hooivorken.”

Ten gevolge van de opschudding den 18 October, te Bern, heeft de Vorort een rondgaanden brief aan de kantons gerigt om hen te herinneren aan de besluiten van den Landdag van 1818 en 1819 betrekkelijk de vrije doorvoet van levensmiddelen binnen Zwitserland.

Volgens berichten uit Neuchâtel, door de *Presse* medegedeeld, is de rust in dat kanton nog niet gestoord en heeft men den feestdag van den Koning van Pruisen, die tevens prins van Neuchâtel en Vallangin is, den 15 dezer met eene buitengewone geestdrift gevierd. Te midden van dat feest heeft men aldaar de levendigste sympathiën aan den dag gelegd jegens het voormalig Geneefsch gouvernement, dat den strijd tegen de gewapende voorstanders der regeringloosheid met zooveel roem gevoerd heeft. Ook in dit kanton wordt volk geworven voor de vrijescharen, die zich naar Liestal in Bazelland zullen begeven, alwaar, naar het schijnt, een aanval op de stad Bazel wordt voorbereid.

De stad Bazel verkeert in eene vreeselijke verwachting. De groote raad zal, zegt men, bijeenkomen, om over de verzoekschriften te beraadslagen, waarbij hem gevraagd wordt, zich in den geest der vrijkorpsen te verklaren, en men twijfelt niet, of de raad zal, door de dreigende kreten verschrikt, aan den wensch der omwentelingsgezinden toegeven, en zijne halve stem bij de 11½ voegen, welke de ontbinding van het katholiek verbond eischen. Geeft de raad niet toe, dan doet men hem in het verschiet een volksopstand zien, begunstigd door een aanval van Bazelland. Het valt te betwijfelen, of de raad zich daaraan zal blootstellen. Deszelfs leden behooren grootendeels tot die klasse van menschen, welke, door de vrees van eene opbrengst te moeten doen, of van geplunderd te zullen worden, altijd verblind en meestal ten gronde gerigt worden. Zij zullen alles doen, om hun geld te redden. Men ziet hunne dodelijke angst, en toch kan men hen niet beklagen.

Heden vernemen wij van Lucern, dat dit kanton zich tot den koning van Napels heeft gewend met verzoek om zes hoofd-officieren, om bij een eventueelen inval der vrijescharen, de troepen van het kanton aan te voeren. De kriegsraad der zeven verbondene kantons is altijd vergaderd; men houdt zich thans aldaar onledig met het beraamen van veiligheids-maatregelen voor de kantons Friburg en Schweiz.

Nog verneemt men heden, naar luid van het orgaan van het Katholijke Zwitserland, dat de patriotten van Aargau de afschaffing van de wet tegen de vrijescharen hebben geëischt. Ook heeft de stad Bazel laten onderzoeken of zij bij een aanval op hare troepen rekenen kon. Deze hebben echter kortweg ontkennend geantwoord, zoodat de stad gedwongen zal zijn, zich op genade aan de vrijkorpsen over te geven.

Geneve en Waadtland hebben alle weerbare manschappen opgeroepen, terwijl zij daartoe als grondoorzaak opgeven, de beweging der Fransche troepen langs de Zwitsersche grenzen. Ieder gevoelt intusschen het onbeduidende van zulk een voorwendsel.

Men herinnert zich, dat het aloude Benedictijner-klooster van Pfeifers, kanton St. Gall, door de kuiperijen der radicalen onthouden en verlaten is. De eerw. Abt Placidus, Pfirter, de 80e en laatste Abt van die aloude abdij, die sinds dien tijd directeur van een klooster van Religieusen van O. L. V. van Bijstand is geweest, is den 22 September in den Heer ontslapen, en op het kerkhof van het klooster ter aarde besteld, zonder andere plegtigheden dan de gebeden der kerk, zoo als hij dit bij zijn uitersten wil had vastgesteld.

WARCAU, 21 October. Van af den eersten dezer maand zijn alle joden van het koninkrijk Polen bij keizerlijke ukase verplicht geworden, een nieuwe kleeding aan te trekken. Tot dusverre was de kleeding der Poolsche joden half Oostersch, half Europeesch, en had door den langen baard en de hoofdharen, die in lange krullen langs de ooren hingen, iets buitengewoons. Thans eeliter zijn de joden verplicht, den baard af te scheren, het hoofdhaar te laten snijden en eene nieuwerwetsche kleeding aan te doen. Om het belagchelijke van deze verandering, valt hun dezelve zeer zwaar, en ze is buitendien voor behoeftige lieden eene onkosten, die vaak hunne middelen ver te boven gaat.

De godsdienstige vooroordeelen der joden maken hun dezen maatregel nog bedroevender; zij zien de gewoonten en de kleeding hunner vaders vervallen, en voorspellen zich reeds de aanranding hunner eerdienst. Toen zij voor het eerst in hunne hedendaagsche kleeding alhier in de synagogen verschenen, barstten zij in een hartverscheurend weeklagen uit. Doch te vergeefs; de politie heeft in last om den eersten jood, dien zij, met den voormalige tabbaard aan, ontmoeten, dat kleed van den rug te trekken, tenzij hij het regt, om dien ouder tabbaard tot het jaar 1850 te dragen, voor eene zoo groote contributie wil koopen, als de meeste joden buiten staat zijn op te brengen.

Superfijn op Staal gegraveerd, in 8°. 124 Cts.